

Inarin turvalliset kylät investointihanke

Loppuraportti Leader pohjoisin
Lappi ry:n rahoittamasta
investointihankkeesta, jonka
toteutusaika oli 1.9.2025 –
30.6.2026

LEADER

Pohjoisin Lappi

Euroopan unionin
osarahoittama

Piiskuntie 2 99800 Ivalo, inari@inari.fi, www.inari.fi

Inarin yritys- ja kehittämispalvelut, Inarin turvalliset kylät investointihanke

Loppuraportti

Hankkeen toteutus ja toiminnot 1.9.2025-30.6.2026

Julkinen asiakirja

Sisällysluettelo

1	Saatesanat	3
1	Hankkeen toteutus	4
1.1	Koulutukset	4
1.2	Varavoimakone	7
2	Hankkeen viestintä ja hallinnointi	10
3	Pohdintaa.....	11

1 Saatesanat

Inarin kunnassa oli käynnissä Inarin turvalliset kylät -kehittämishanke 1.3.2025 – 30.6.2026. Kehittämishankkeen tiimoilta kierrettiin kylissä ja kartoitettiin kylien turvallisuustarpeita. Tapaamisissa kyläläisten mainitsemista tarpeista koottiin lista, ja Inarin Turvalliset kylät -hankkeen puitteissa valmisteltiin investointihanke kylien turvallisuustarpeiden täyttämiseksi. Investointihankkeen toteutus oli 1.9.2025 (heti viranomaispäätöksen jälkeen) - 30.6.2026.

Hankkeen tavoitteena oli lisätä turvallisuutta etenkin sivukylissä ja hankkia perusturvallisuutta lisäävää välineistöä kattavasti kaikkien kuntalaisten saataville. Hankkeen kohderyhmänä oli sivukylät ja niiden asukkaat, he jotka eivät asu kuntakeskuksissa ja niiden palveluiden saatavilla eivätkä ole ensihoito- tai ensivastepalveluiden saavutettavissa nopeasti.

Keskeisimpinä toimenpiteinä tuotiin etäisimpiin kyliin, keskeisille paikoille defibrillaattorit, jotka ovat kaikkien saatavilla ympärivuorokautisesti. Lisäksi defibrillaattorien sijainti merkittiin nettipalveluihin, jotta myös matkailijoilla olisi tieto defibrillaattorien sijainnista. Defibrillaattorit sijoitettiin ulkotiloihin, pohjoisen olosuhteisiin sopivan lämpökaapin avulla tämä oli mahdollista. Jo olemassa olevia defibrillaattoreita sijoitettiin lämpökaappien hankinnan myötä ulos, jolloin defibrillaattorin käyttömahdollisuus laajeni ympärivuorokautiseksi myös näissä kohteissa. Lisäksi yhteen kohteeseen hankittiin varavoimakone, koska kohde on isoa väkimäärää palveleva, mutta riippuvainen sähköstä.

Hankkeen tavoiteltuja tuloksia olivat kattava defibrillaattoriverkosto, niiden sijaintien lisääminen palvelusivustolle tiedoksi sekä kyläläisten kouluttautuminen defibrillaattorin käyttöön, joka lisää tietotaitoa elvytystilanteessa laajalti. Lisäksi yhden kylätalon toiminnan jatkumisen varmistaminen myös sähköttömänä aikana varavoimakoneen myötä.

1 Hankkeen toteutus

Myönteisen hankepäätöksen jälkeen kyliin otettiin yhteyttä ja toimenpiteitä alettiin valmistelemaan; hanketyöntekijä avasi varauskalenterin koulutuksia varten. Linkki kalenteriin lähetettiin kylien yhteyshenkilöille hyvissä ajoin ja heillä oli aikaa varata sieltä omalle kylälleen sopiva ajankohta defibrillaattorin käyttökoulutukselle. Kaikki koulutuspäivät saatiin varattua ja sovittua melko pian. Samoihin aikoihin hanke kiinnosti mediaakin ja julkisuuden myötä sydäniskurin käyttökoulutus alkoi kiinnostaa kyläläisiä laajemminkin, ei pelkästään kyläyhdistysten aktiivitoimijoita.

Defibrillaattorin käyttökoulutusta tarjottiin talven ja kevään aikana eri puolilla kuntaa, useille eri kohderyhmille – aina koululaisista ikäihmisiin. Tehtyjä laitehankintoja mainostettiin hankkeen tapahtumissa ja kartalle piirretty kattava defibrillaattoriverkosto oli vaikuttava näky, sillä saimme katettua koko laajan Inarin kunnan sivukylät defibrillaattoreilla.

1.1 Defibrillaattorikaapit

Defibrillaattorikaappien asentaminen mahdollisti itse defibrillaattoreiden saamisen kaikkien saataville. Kaapit ovat ominaisuuksiltaan sopivat pohjoisen vaihteleviin sääolosuhteisiin. Kaappien asentamisen hoiti sähkömies kyläläisten avustuksella. Kyläläiset olivat jo ennalta määritelleet paikat ja kiinteistönomistajilta oli jo hankkeen hakemusvaiheessa kirjalliset luvat kytkentöjä varten. Näihin paikkoihin on järjestetty tilaa kaapin asentamiselle ja defibrillaattorista ilmoittavan huomiokyltin asentamiselle.

Asennusavun lisäksi kyläläiset lisäävät laitteen sijainnin defi.fi-palveluun, jotta se on näkyvissä valtakunnallisessa defibrillaattorien sijainnit näyttävässä palvelussa. Näin laite palvelee myös matkailijoita.

1.2 Defibrillaattorin käyttökoulutukset

Defibrillaattorin käyttökoulutus piti sisällään laitteen käytön lisäksi elvytyskoulutuksen ja tärkeää oli valistaa ihmisiä siitä, että laite ei korvaa paineluelvytyksen tarvetta. Koulutuksessa rohkaistiin laitteen käyttämiseen ja mukana oli harjoittelulaite, jota pystyy käyttämään kuten oikeaakin laitetta, turvallisesti, sillä se ei anna sähköä. Osalle ihmisistä laitteen käyttö oli tuttua ennestään, mutta osa näki laitteen ensimmäistä kertaa ja pääsi kokeilemaan laitteen käyttöä ensimmäistä kertaa. Tämän myötä uskotaan, että varmuus laitteen käyttämiseen tarpeen vaatiessa parani huomattavasti.

Defibrillaattorikoulutukset

Sevettijärvi	4.3.2026
Saariselkä	5.3.2026
Tolonen	8.3.2026
Koppelo	25.3.2026
Törmänen	29.3.2026
Kaamanen	18.4.2026
Partakko	18.4.2026
Riutula	23.4.2026
Angeli	3.5.2026
Nellim	20.5.2026
Ivalo	15.4.2026
Sevettijärvi	13.4.2026
Törmänen	2.3.2026

Koulutukset toteutettiin kylätaloilla tai muussa heidän valitsemassaan kokoontumispaikassa, yksi koulutus oli liikuntakerhon yhteydessä liikuntasalissa. Koulutuksia pidettiin kaikkiansa 13 kappaletta ja koulutuksilla saavutettiin xxx kuntalaista. Koulutuksiin osallistui myös lapsia ja nuoria.

1.3 Varavoimakone

Törmäsen keitaalle hankittiin varavoimakone. Varavoimakoneen asentamisen osalta tuli odottaa kevättä, jotta pohjatyöt saadaan tehtyä ja sähkökaapeleiden vetoa ei tarvitse tehdä pakkasessa. Kyläläiset olivat valmistelleet varavoimakoneelle paikan keväällä lumien sulettua. Kone toimitettiin suoraan keitaalle jo talvella, mutta asennukset toteutettiin toukokuussa. Varavoimakoneelle suunniteltu koppi oli rakennettu kyläläisten toimesta valmiiksi ja kytkennät suoritettiin alkukesästä. Koekäyttö oli onnistunut ja voitiin todeta koneen toimivan moitteetta ja palvelevan tarkoitustaan hyvin.

Varavoimakoneen myötä Törmäsen keitaalla toimii kaikki sähkökatkon aikaan; kaivosta saadaan vesi, rakennuksessa on lämmitys ja suurkeittiössä pystyy valmistamaan ison määrän ruokaa kerralla. Keitaalla on iso sali ja keitaan pihapiirissä on ulkokuusi sekä grillikota. Rakennus toimii täten erittäin hyvin suurempaakin joukkoa palvellen.

2 Hankkeen viestintä ja hallinnointi

Mainokset on tehty Canvalla ja niiden jakamiseen on hyödynnetty kunnan some-kanavia ja lukuisia muita kanavia. Kyläläiset ovat jakaneet mainoksia koulutuksista omissa verkostoissaan.

Lehtijuttuja on ollut Inarilaisessa kaksi kappaletta, Lapin Kansassa sekä Pelastustiedon nettilehdessä. Hanke on ollut esillä myös Inarilaista elämää -asukaslehdessä. Sosiaalisessa mediassa on myös saatu näkyvyyttä. Yle Saamen toimittaja on tehnyt jutut sekä Nellimin työpajasta että Partakon turvallisuuspäivästä, uutisjutun lisäksi haastatteluvideot näytettiin nettiuutisissa sekä Ylen saamenkielisissä tv-uutisissa. MTV:n toimittaja kävi Koppelon turvallisuuspäivässä vierailemassa ja tästä tehty juttu sekä haastatteluvideo näkyi sekä netissä MTV:n uutisissa, että Huomenta Suomen aamu-uutisissa aamupäivän ajan ja vielä illalla kymmenen uutisissa. Voitaneen siis todeta hankkeen saaneen ihan hyvin näkyvyyttä myös valtakunnan mediassa. Lehtijuttujen ja haastatteluiden yhteydessä on mainittu investointihanke ja sen myötä tehtävät hankinnat.

Hanketyöntekijän omat kontaktit ja oma ammattitaito ovat olleet isona apuna työn tekemisessä. Työntekijän on ollut mahdollisuus pitää koulutuksia itse ja koulutuksissa on käytetty hanketyöntekijän omaa elvytyskoulutusvälineistöä. Kylän yhteyshenkilöiden kanssa kommunikointi on sujunut hyvin ja kaikki asiat on saatu hoidettua hyvässä yhteistyössä ja hyvällä asenteella. Koetaan, että hankinnat ovat olleet erittäin hyödyllisiä ja koulutuksilla on saavutettu suuri joukko ihmisiä.

